

ÚVOD

Vážení čitatelia,

otvárate pred sebou 14. číslo nášho časopisu Lingua et vita. Z hľadiska dejinných výročí je pre nás rok 2018, ako sme to spomenuli v predchádzajúcom čísle, mimoriadne významný. Listujeme v kalendári významných dejinných udalostí a výročí narodení slovenských osobností literatúry a kultúry a dopĺňame našu tabuľku o výber ďalších jubileí.

<p>*170. výročie narodenia Jána Bottu (24. 7. 1848)</p>	<p>Pedagóg, advokát, historik, cirkevný historik, publicista, prekladateľ a kultúrny činiteľ, ktorý sa venoval dejinám Uhorska a Slovenska, Maticе slovenskej, národnému povedomiu a je autorom biografii vybraných osobností slovenského národného života; bol zakladajúcim členom Muzeálnej slovenskej spoločnosti; v rokoch 1914 – 1918 bol súdne stíhaný za prácu Krátka história Slovákov</p>
<p>*130. výročie narodenia Martina Benku (21. 9. 1888)</p>	<p>Maliar, grafik, ilustrátor, výtvarný pedagóg a esperantista, zakladateľ moderného slovenského prejavu v maľbe a v kresbe, v oblasti knižného dizajnu a typografie. Venoval sa gobelínovej tvorbe, scénickému výtvarníctvu, príležitostnej a úžitkovej grafike, návrhom na keramiky a sklo; venoval sa hudbe (husle, viola) a husliarstvu a vytvoril nový typ huslí, komponoval a bol členom orchestra vo Viedni a v Prahe.</p>
<p>*110. výročie narodenia Máše Haľamovej (28. 8. 1908)</p>	<p>Je autorkou žensky krehkej lyriky. Získala ocenenia: v roku 1968 zaslúžilá umelkyňa a v roku 1983 národná umelkyňa.</p>
<p>*170. výročie Reči Ľudovíta Štúra na Uhorskom sneme o jazykových právach Slovákov (15. 1. 1848)</p>	<p>170. výročie prednesenia reči Ľudovíta Štúra na Uhorskom sneme o jazykových právach Slovákov.</p>
<p>*100. výročie narodenia Leopolda Laholu (30. 1. 1918)</p>	<p>Dramatik, prozaik, scenárista a filmový režisér, jeden z priekopníkov izraelskej kinematografie.</p>
<p>*170. výročie Prijatia Žiadostí slovenského národa v Liptovskom Mikuláši (10. 5. 1848)</p>	<p>Ide o prvý slovenský ucelený národnopolitický program. Vyhlásené boli 10. mája 1848 v Liptovskom Svätom Mikuláši. Text dokumentu zostavilo 28 popredných predstaviteľov slovenského národného hnutia pod vedením Ľudovíta Štúra, Jozefa Miloslava Hurbana, Michala Miloslava Hodžu, Štefana Marka Daxnera, Jána Francisciho Rimavského. Najdôležitejšími požiadavkami boli požiadavky národné (uznanie slovenskej svojbytnosti, rozdelenie stolíc podľa národnostného kľúča, vytvorenie slovenskej územnej jednotky s vlastným</p>

	snemom a slovenčinou ako úradným jazykom, pomerné zastúpenie v uhorskom parlamente). Okrem národných požiadaviek obsahovali aj požiadavky týkajúce sa demokratizácie spoločnosti (úplné zrušenie poddanstva, volebné právo pre všetkých obyvateľov Uhorska, žiadosť o prepustenie Janka Kráľa z väzenia).
*155. výročie Založenia Matice slovenskej (4. 8. 1863)	Historické založenie Matice slovenskej bolo na Prvom valnom zhromaždení 4. augusta 1863, ktoré sa konalo v Martine. Za predsedu bol zvolený biskup Štefan Moyzes.

Okrem iného ponúkame aj v tomto čísle v nezmenenej štruktúre sériu ďalších príspevkov zameraných na jazyk, kultúru a komunikáciu, didaktiku a metodiku výučby cudzích jazykov, správu z významnej udalosti konanej na pôde našej univerzity a niekoľko recenzií na publikácie, ktoré vyšli v roku 2018.

Keďže 14. číslo nášho časopisu vychádza na sklonku roku 2018, redakcia časopisu si dovoľuje vysloviť poďakovanie všetkým prispievateľom a čitateľom a do nového roku im želá veľa zdravia, pozitívnej pracovnej (publikačnej) a osobnej energie.

PhDr. Roman Kvapil, PhD.
výkonný redaktor